

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje
Územní odbor Olomouc
2. oddělení obecné kriminality
Žižkovo nám. č.4, 771 36 Olomouc

Č. j. KRPM-143082-48/TČ-2019-140573

Olomouc 22.01.2020

Počet stran: 6

U S N E S E N Í

Podle § 160 odstavec 1 trestního řádu se zahajuje trestní stíhání osob

jako obviněných ze spáchání přečinů :

- 1) podněcování k nenávisti vůči skupině osob, nebo omezování jejich práv a svobod dle § 356/1 tr. zákoníku,
- 2) popírání zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia dle § 405 tr. zákoníku,
- 3) projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 tr. zákoníku

spáchaných ve spolupachatelství dle § 23 tr. zákoníku

kterých se měli dopustit tím, že

dne 4.12.2019 v době mezi 01.30 hodin a 02.30 hodin v Olomouci

v přítomnosti nejméně šesti osob zřetelně, slyšitelně a opakovaně pronášeli výroky „ smrt polským židům, židi do plynu, pobodat všechny židy, zkurvení židáci, uprchlíci jsou kurvy černé, neměli by se sem stěhovat, bílá síla, dále v postoji s předpaženou pravou rukou ve výši nad úroveň ramen opakovaně pronášeli hesla „SIEG HEIL, HEIL HITLER,, kdy je notorieta a obecně známou skutečností, že se jedná o nacistický pozdrav a není tudíž pochyb o tom, že jimi užitý verbální i neverbální komunikační projev je jednoznačně dán a motivován idejemi krajně pravicového extremismu, který je v současné době užíván v rámci neonacistického hnutí, které prosazuje koncept xenofobního a rasistického boje a snaží se tímto způsobem navázat, podporovat, rehabilitovat a obhajovat ideje nacismu,

tedy výše popsaným jednáním jednak úmyslně veřejně podněcovali k nenávisti vůči skupině osob, omezování jejich práv a svobod, zejména práva na život zakotveného v čl. 6 Listiny základních práv a svobod, jednak úmyslně schvalovali nacistické genocidium, jednak úmyslně veřejně projevovali sympatie k hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka.

Odůvodnění

Dne 4.12.2019 byly policejním orgánem 2.OOK SKPV Olomouc dle § 158/3 tr. řádu zahájeny úkon trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 tr. zákoníku, z jehož spáchání byli podezřelí
ranních hodinách tím, že dne 4.12.2019 v brzkých
formu nacistického pozdravu, tak jak je uvedeno ve výrokové části tohoto usnesení. užili verbální i neverbální

Oba podezřelí byli svědky na místě označeni jako osoby, které se dopustily protiprávního jednání a na tomto základě byli policejním orgánem zadrženi dle ust. § 76/1 tr. řádu a následně k věci vyslechnuti ve smyslu ust. § 76/3 tr. řádu. V rámci prověřování věci byli následně rovněž vyslechnuti přítomní svědci,

Z podání vysvětlení bylo mimo jiné zjištěno, že dne 4.12.2019
přišel kolem 02.30 hodin, asi půl hodiny před tím, než na místo přijela policie.

Všichni byli ve věku kolem 20 nebo 25 let. K popisu těch mužů uvedl, že měli krátce střižené vlasy, dále že ten co dělal největší nepořádek měl oblečeny modré rifle, dále měl tmavé triko s nějakým nápisem nebo znakem, měl tmavé krátké vlasy. Tento muž měl rovněž maskáčovou zimní bundu. Ti druzí dva měli rifle a nějakou mikinu. Ani jednoho z nich neznal.

Ti muži poslouchali nějakou rokovou nebo možná spíš neonacistickou muziku, ale jakou nevěděl. Ten muž, který byl iniciátorem celého toho jednání, ten s tou maskáčovou bundou, (později ustanoven PČR jako), tak ten provolával nacistická hesla, kdy u toho stál, měl předpaženou ruku a u toho provolával „ Heil Hitler a Sieg Heil,“ rovněž volal hesla, „ smrt polským židům,“. Kolikrát přesně uvedené výroky zazněly nevěděl, ale bylo to víc než jednou.

Rovněž uvedl, že s nataženou rukou provolávat nacistická hesla viděl jen toho jednoho muže. Ti další dva muži mu přizvukovali, ale co přesně říkali nevěděl. Byl od nich daleko tak kolem 10 nebo 12 metrů.

Z podání vysvětlení bylo mimo jiné zjištěno, že dne 4.12.2019 v době kolem 01.00 hodin se svými kamarády

Posadili se ke stolu u baru. Potom do baru přišli tři muži. Sedli si k baru. Seděli tak metr od nich. Dva z nich potom v baru dělali problémy. Jeden z nich měl úplně vyholenou hlavu, měl tričko s nápisem, měl tepláky (později ustanoven PČR jako). Ten druhý muž () měl krátké tmavé vlasy, k jeho oblečení víc nevěděl. Byl menší postavy, než ten s vyholenou hlavou. Oba byli ve věku kolem 20 let.

Ti muži se posadili na bar, objednali si pivo a nějakého panáka a začali být hodně hluční. Byli zjevně agresivní i mezi sebou. Ten s vyholenou hlavou potom šel pustit nějaké písničky z juke boxu ve vedlejší místnosti. Když se vrátil, tak s tím druhým mužem začali skandovat různá hesla a to smrt polským židům, zkurvení židáci, dále něco u uprchlících, že to jsou kurvy černé. Dále oba dva, tedy jak ten s vyholenou hlavou tak ten na krátko střižený, začali hajlovat, tedy měli zdviženou nataženou pravou ruku a u toho je slyšel říkat „Sieg Heil,“. Toto slyšel minimálně dvakrát nebo třikrát. Když hajlovali a provolávali ty hesla, tak u toho stáli a byli opření o barové židle.

Z podání vysvětlení bylo mimo jiné zjištěno, že poté co přišla se svými kamarády, si sedli ke stolu s výhledem na bar. Objednali si pizzu a potom do baru přišli tři mladíci ve věku kolem 20 let nebo 25 let. Dva z nich začali v baru dělat

problémy. První z těch dvou měl oblečenu maskáčovou bundu, rifle a hnědozelené tenisky. Měl krátce střížené tmavé vlasy (). Druhý muž měl úplně vyholené vlasy a měl nějaké tričko s nápisem, měl sportovní postavu (). Na obou z nich bylo vidět, že již mají vypitý nějaký alkohol. Ti muži si sedli na bar vedle sebe a byli hodně hlasití. Seděli od nich asi tak metr . Potom si ti muži začali pouštět písničky od skupin jako Ortel a Orlík. Potom ten muž s úplně vyholenou hlavou stoupl a začal hajlovat, kdy zvedl pravici a u to hoho říkal bílá síla, smrt polským židům, dále něco o Hitlerovi, ale co to přesně nevěděla. Toto dělal opakovaně. Společně s ním to potom dělal i ten druhý muž. Viděla, že tento muž zvedal pravici, ale co u toho říkal to nevěděla. Když ten muž s vyholenou hlavou provolal nějakou to heslo, tak on zakýval hlavou, jako že souhlasí. Oba dva muži toto dělali opakovaně v průběhu večera.

Z podání vysvětlení bylo mimo jiné zjištěno, že poté co přišel s kamarády do baru přišla trojce mladíků, ti si sedli na bar kousek od nich. Dva z těch mužů začali v baru dělat problémy. K popisu těchto mužů uvedl, že ten muž který se později dostal do konfliktu s policisty , měl na sobě tričko, měl oblečeny tepláky a nějaké tenisky, měl na krátko střížené tmavé vlasy (). Druhý z mužů měl oblečenu černou mikinu, měl úplně vyholenou hlavu . Oba byli ve věku kolem 20 let .

Ti dva muži byl zjevně podnapilý. U baru popíjeli další alkohol. Ten muž s krátce stříženými vlasy pokřikoval, že pobodá všechny židy, smrt polským židům, židi do plynu, dále zazněl nějaký výrok na černochoy, něco ve smyslu, že by se sem neměli stěhovat negři. Potom tento muž začal hajlovat, kdy zvedal nataženou pravou ruku a to jak v sedě tak ve stoje Co u toho hajlování přesně říkal nevěděl. To hajlování probíhalo v průběhu těch písniček, které ten muž pouštěl. K tomu muži s krátce stříženými vlasy se přidal i ten druhý mladík s vyholenou hlavou a černou mikinou. Tohoto muže neslyšel říkat výroky o židech, toho viděl hajlovat.

Z podání vysvětlení bylo mimo jiné zjištěno, že když s kamarády , posadili se ke stolu v místnosti , kde byl bar. Potom do baru přišli tři muži. Už při příchodu se jí zdálo, že jsou opilý, byli hluční. Sedli si k baru. Seděli asi metr nebo dva od nich. Dva z těch mužů v baru dělali problémy. Jeden z nich měl úplně vyholenou hlavu, měl nějaké černé oblečení Ten druhý měl krátké tmavé vlasy. Byl silnější postavy a vyšší než ten s vyholenou hlavou Oba ti muži byli ve věku kolem 20 let. Ten muž s těmi krátkými vlasy byl dle jejího názoru iniciátorem dalšího jednání.

Těch mladíků si začali více všímat poté, co ten s těmi krátkými vlasy shodil na zem skleničku a servírka mu dala smetáček, aby ji uklidil a on ji začal lézt za bar. Potom šel ten muž s krátkými vlasy do vedlejší místnosti, kde pustil nějakou hudbu. Potom ten muž začal hajlovat, kdy tak napůl seděl na barové židli, u toho měl zvednutou pravačku a volal hlasitě bílá síla, dále něco o židech, ale co to přesně nevěděla. Ten muž stou vyholenou hlavu se k němu zpočátku přidával a dělal ta samá gesta co ten muž s krátkými vlasy, to znamená že hajloval, ale co u toho říkal to nevěděla. Uvedené jednání těch dvou mužů trvalo tak deset minut nebo čtvrt hodiny a bylo to během toho, co si pouštěli ty písničky.

Z podání vysvětlení bylo mimo jiné zjištěno, že Dne 4.12.2019 v době po druhé hodině ranní se v baru nacházelo kolem šesti lidí. V tu dobu do baru přišli tři mladíci, kdy uvedla, že jednoho z nich zná, Věděla, že se ten mladík jmenuje a že uvedeného dne do baru přišel v maskáčové bundě a černém tričku. Co měl oblečeného ten druhý mladík to nevěděla. Pouze věděla, že měl úplně vyholenou hlavu. Oba byli ve věku kolem 20 let. K ještě uvedla, že v minulosti měl opakovaně rasistické výroky na stranu Romů, kteří byli přítomni v baru, již si ale nepamatovala, co přesně říkal.

Když s těmi dvěma kamarády přišel, tak již měli něco vypito, ale nebylo to nic hrozného. šel pustit hudbu z juke boxu. V průběhu těch písniček začal hajlovat, kdy u toho stál, měl zvednutou pravou ruku a říkal Sieg Heil, kdy toto jednání opakoval vícekrát. K němu se potom přidal i ten mladík s vyholenou hlavou Tento rovněž stál , měl zvednutou pravou ruku a rovněž jej slyšela říkat Sieg heil. Dále u těch písniček říkali nějaká hesla zřejmě z fotbalu nebo

hokeje, kdy je i zpívali, ale co přesně zpívali nebo říkali to nevěděla. Že by uvedení dva mladíci říkali nějaké nevhodné výroky na adresu Židů nebo přistěhovalců neslyšela, pohybovala se po celém baru, kde jsou tři místnosti, kdy v nich není slyšet, co se děje u baru.

Policejní orgán se tedy ve vztahu k ve výrokové části tohoto usnesení citovaným slovním projevům obviněných zabýval otázkou, jak právně posoudit, respektive kvalifikovat jejich jednání. V úvahu přicházelo ustanovení § 355/1a) trestního zákoníku tedy přečin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, ustanovení § 356/1 tr. zákoníku tedy přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob, nebo omezování jejich práv a svobod a rovněž přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia dle § 405 tr. zákoníku.

V obecné rovině je možno uvést, že v čl. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listiny), je chráněna rovnost lidí bez rozdílu národnosti, etnické skupiny, rasy, politického přesvědčení nebo vyznání. V čl. 6 Listiny je potom zakotvena a zaručena ochrana jednoho ze základních lidských práv, kterým je právo na živost.

Z dikce ustanovení § 355 tr. zákoníku vyplývá, že hanobením se rozumí subjektivní, hrubě urážlivý projev směřující k hrubému znevažení národa, rasy, skupiny osob. Jde o každé úmyslné snižování vážnosti projevující se v jakékoliv formě, výslovně i zahaleně, tvrzením určitých skutečností, nebo i bez jejich uvádění. Spadá sem i nadávka. Urážlivost projevu může vyplývat z jeho obsahu, způsobu jeho přednesu, ale i jiných okolností za nichž byl učiněn. Nezáleží na tom, jaký měl projev na veřejnosti ohlas. Z hlediska zavinění je potom nutné, aby pachatelův úmysl směřoval k hanobení. Čin musí být spáchán veřejně.

Pokud se týká ustanovení § 356 trestního zákoníku podněcováním se rozumí projev, kterým pachatel zamýšlí vzbudit nenávist u jiných osob k některému národu, rase, skupině osob, nebo vyvolat jednání dalších osob vedoucí k omezování práv a svobod jejich příslušníků. Může se tak dít ve formě otevřené i skryté. Čin je dokonán již samotným projevem jehož obsahem je podněcování, k vyvolání nenávisti nemusí dojít. Podněcování může být adresováno neurčitému okruhu osob, nebo individuálně či druhově určeným osobám. Nenávist se potom rozumí silně negativní emocionální vztah k některému národu, rase, etnické skupině nebo třídě či skupině osob. Podmínkou je opět spáchání činu veřejně a z hlediska subjektivní stránky se zde předpokládá opět úmysl přímý. Na formě projevu nezáleží.

Ve vztahu k ustanovení § 405 tr. zákoníku je možno zmínit, že genocidiem, které je definováno v Úmluvě o zabránění a trestání zločinů genocidia publikované jako příloha vyhlášky MZV č. 32/1995 Sb., se rozumí mimo jiné činy spáchané s úmyslem zničit zcela nebo částečně některou národní, etnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu obyvatel, například usmrcením takové skupiny. Nacistické genocidium zahrnovalo plánované vyražďování a vyhlazování některých neárijských národů a ras, včetně národa židovského. O tom, že se jednalo o zcela systematický, organizovaný a plánovaný proces, svědčí průběh a výsledky historicky doloženého jednání vrcholných představitelů nacistického Německa na konferenci ve Wannsee v lednu 1942, kdy byl dohodnut tzv. konečný způsob a realizace řešení tzv. „židovské otázky“, a to právě prostřednictvím používání plynových komor jakožto nejefektivnějšího prostředku pro hromadnou likvidaci. Skutečnost, že se tak dělo masově v koncentračních táborech, například v táboře Osvětim, je notoricky známou skutečností a historicky doloženým faktem, což dokládají rozsudky Norimberského tribunálu, který byl po druhé světové válce zřízený na základě mezinárodních dohod o potrestání a stíhání největších válečných zločinů a zločinců. Holocaust realizovaný v době nacistického Německa, kterému padlo za oběť na šest milionů Židů, je jedním z nejhorších zločinů, ke kterým došlo v novodobých dějinách lidstva. Podobným způsobem jako Židé byli nacisty v celoevropském měřítku vyhlazováni příslušníci i dalších národů, etnik nebo skupin.

Schvalováním genocidia se rozumí úmyslné veřejné vyjádření souhlasu s těmito zločiny, kdy pachatel de facto dává najevo souhlas s takovým činem a staví se tak na stranu těch, kteří se zločinů dopouštěli.

S ohledem na výše uvedené policejní orgán dospěl k závěru, že svými jednáním v podobě předmětných výroků na adresu Židů, naplnili skutkovou podstatu trestného činu podněcování k nenávisti vůči skupině osob, nebo omezování jejich práv a svobod dle § 356/1

tr. zákoníku a rovněž přečinu popírání zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia dle § 405 tr. zákoníku a to z níže uvedených důvodů.

Výroky obviněných o zplynování Židů, usmrcení všech polských Židů, jsou již za hranici pouhého hanobení, respektive hrubého znevážení tohoto národa, neboť směřují k zpochybnění jednoho z výše zmiňovaných základních práv a svobod zaručených Listinou, kterým je právo na život bez ohledu na příslušnost k některému národu, rase či skupině osob. Nešlo o pouhé snižování vážnosti židovského národa, snahy o jeho veřejné znevážení, ale policejní orgán má zato, že obvinění uvedené výroky pronášeli s úmyslem nejen vyjádřit svůj silně negativní postoj k tomuto národu a zřejmě i jiným skupinám osob, například uprchlíkům, osobám tmavé barvy pleti, ale rovněž s úmyslem vzbudit u jiných osob nenávist k uvedenému národu nebo skupinám osob. Obvinění museli být nejméně srozuměni s tím, že předmětné výroky, byť pronesené pouze v prostorech restauračního zařízení, vyvolají u přítomných osob určitou odezvu a reakci, kterou mohla, ale i nemusela být reakce v podobě ustanovení § 365 tr. zákoníku. Ze svědeckých výpovědí je doloženo, že se nejednalo o jedno nahodilé zvolání či výkřik, ale o opakované vyjádření názoru či vnitřního postoje a přesvědčení obviněných. Skutečnost, že k vyvolání nenávistné reakce nedošlo, není pro naplnění znaků skutkové podstaty tohoto trestného činu rozhodující.

Pokud se týká ustanovení § 405 tr. zákoníku, jedním z možných způsobů naplnění jeho objektivní stránky je schvalování genocidia. V dnešní době charakteristické rozvojem sociálních sítí, zejména internetu, v době rychlého sdílení a vyhledávání aktuálních i historických informací, je jen těžko představitelné, že by obvinění nebyli alespoň v hrubých obrysech seznámeni s ne tak dávnou historií zahrnující události v meziválečném Německu a obdobím druhé světové války, tedy s obdobím kdy v Německu působila Nacionálně socialistická německá dělnická strana (NSDAP) pod vedením Adolfa Hitlera, jejíž ideologie a představitelé měli za cíl vyhlazení některých národů, zejména národa židovského. Jak již bylo výše uvedeno, je historicky doloženým faktem, že toto vyhlazování se dělo zejména prostřednictvím plynových komor. Výroky „ Židé do plynu, smrt polským Židům,„ nelze tedy vnímat jinak, než jako schvalování těchto nacistických válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, jako zcela zřejmé a úmyslné schvalování nacistického genocidia. Zde je možno odkázat na rozhodovací praxi soudů v ČR, například Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13.12.2006 sp. zn. Tpjn 302/2005.

Ustanovením § 404 trestního zákoníku, jehož spáchání je obviněným rovněž kladeno za vinu, je dána ochrana základních lidských a občanských práv a svobod . Je chráněna rovnoprávnost lidí bez rozdílu rasy, etnické skupiny, národnosti atd. Ve vztahu k identifikaci hnutí, k němuž obvinění projeví své sympatie a k otázce nutnosti toto prokazovat, je možno odkázat na již zmiňované stanovisko trestního kolegia NS ČR sp. zn. 302/2005, z něhož je zřejmé, že existujícím hnutím v tomto smyslu, může být takové hnutí, které v modifikované podobě navazuje na již neexistující hnutí, jímž byl nacismus, pokud využívá jeho ideologie, symbolů, pozdravů.

Ve vztahu k ustanovení § 404 trestního zákoníku v kontextu s jednáním obviněných policejní orgán dále konstatuje, že slova „ Sieg Heil,„ znamenají v překladu „ Vítězství zdar,„. Tento pozdrav či zvolání společně se šikmým zdvižením pravé ruky patřil k stranickým a masovým heslům, pozdravům, používaných nacistickým režimem. Jedná se o jeden z možných způsobů tzv. „hajlování,„. V současné době je užíván i v rámci neonacistického hnutí, které se alespoň dílčím způsobem snaží navázat na ideje nacismu v Německu, kde byl v 30. a 40. letech minulého století vládní ideologií. Jeho představitelé vytvořili totalitní, agresivní režim, který byl postaven na potlačování základních lidských práv a svobod a použití násilí jako běžného prostředku k prosazování a užívání moci. Po porážce tzv. Třetí říše, se na ideje nacismu a jeho představitelů v čele s Adolfem Hitlerem snaží navázat neonacismus, který obecně prosazuje koncept rasistického boje a nadřazenost tzv. bílé či árijské rasy a velmi ostře se staví a vystupuje proti menšinám jako jsou Židé nebo Romové, různé přistěhovalecké skupiny, nebo osobám realizujícím antinacistickou činnost, nebo jen skupinám osob, které z pohledu neonacistů škodí „ rase a národu,„. Obdobně jako pozdrav „Sieg Heil,„ je zvolání „ Heil Hitler,„ užíváno soudobými neonacisty k vyjádření obdivu, sympatií ,sounáležitosti s Adolfem Hitlerem, jím propagovanou

ideologií a jeho bojem za vítězství Třetí říše. V překladu tento pozdrav znamená, „ Sláva Hitlerovi „, a společně s šikmým zdvižením pravé ruky patří k dalším formám tzv. hajlování.

Skutečnost, že obvinění užívali opakovaně antisemitská hesla a výroky ve spojení s tzv. hajlováním, vede policejní orgán k závěru, že si byli velice dobře vědomi toho, co tyto výroky znamenají, jaké jsou jejich historické souvislosti a že jimi vyjadřovali svůj postoj k výše uvedeným historickým událostem, ale i uvedeným skupinám osob.

Výrokem, který byl obviněnými rovněž opakovaně užíván, je výrok „ bílá síla,„. K tomuto je možno uvést, že tento výrok (anglicky White Power), označuje proud tzv. bílé síly, který je vázán na neonacismus. Tento koncept v neonacistickém a rasovém prostředí znamená ideu „třetí cesty,„ s nacionálně revolučním a rasistickým charakterem. Z velké části je spojen i s konceptem rasové nadřazenosti bílé rasy. Za propagátora tohoto konceptu je považován britský neonacista Ian Stuart Donaldson, který mimo jiné stál i u zrodu hudebně politického směru white power music. Výrok „bílá síla,„ je v současné době užíván rovněž v prostředí rasisticky orientovaných skinheadských skupin, které se ztotožňují s neonacistickými idejemi.

Podáním vysvětlení svědků bylo tedy s vysokou mírou pravděpodobnosti prokázáno, že se obvinění za přítomnosti nejméně šesti ustanovených osob, společně dopustili jednání, které je jim kladeno za vinu. Ve výpovědích svědků lze v některých podrobnostech nalézt určité rozdíly či odlišnosti, které jsou ovšem přirozené a vyplývají ze situace na místě činu a rovněž z pochopitelné odlišnosti vnímání předmětného děje v podobě jednání obviněných ze strany svědků a také nepochybně z faktu, že jednání obviněných probíhalo po relativně dlouhou dobu a obvinění se ve svých projevech střídali a vzájemně doplňovali. Je tak logické, že ne každý ze svědků si pamatuje na všechny formy projevů a vyjádření obviněných, které na místě zazněly. V souhrnu ovšem jejich výpovědi jednoznačně prokazují, že se oba obvinění opakovaně a úmyslně dopouštěli jednání v podobě tzv. hajlování a v průběhu večera pronášeli ať již společně nebo jednotlivě ve výrokové části tohoto usnesení uváděné nenávistné výroky na adresu Židů a zřejmě i dalších skupin, které nasvědčují jejich značně emocionálně negativnímu vztahu k židovskému národu a zřejmě i dalším skupinám osob, například osobám jiné barvy pleti.

Na základě výše uvedeného jsem tedy rozhodl o zahájení trestního stíhání jako obviněných, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou může obviněný podat do tří dnů od doručení u policejního orgánu, který usnesení vydal. Stížnost nemá odkladný účinek.